

UUDENMAAN LIITON PERUSSOPIMUS

Perussopimus astunut voimaan 4.3.2013

1. luku

KUNTAYHTYMÄN NIMI, TEHTÄVÄT JA JÄSENKUNNAT

1 § Nimi ja kotipaikka

Kuntayhtymän nimi on Uudenmaan liitto, kuntayhtymä - Nylands förbund, samkommun ja sen kotipaikka on Helsingin kaupunki. Kuntayhtymä on kaksikielinen.

Kuntayhtymän nimestä voidaan käyttää muotoa Uudenmaan liitto, ruotsin kielellä Nylands förbund.

2 § Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävät ovat:

1. maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön mukaiset maakuntasuunnittelusta ja -kaavoituksesta vastaavan kuntayhtymän tehtävät;
2. aluekehittämisen lainsäädäntöön sisältyvät aluekehitysviranomaiselle kuuluvat tehtävät sekä niihin liittyvä maakunnallinen edunvalvonta;
3. muut lainsäädännön nojalla maakunnan liitolle kuuluvat tehtävät.

Kuntayhtymä voi kaikkien jäsenkuntien hyväksymien sopimusten nojalla hoitaa muitakin kuntien yhteisiä tehtäviä. Tällaisten vapaaehtoisten tehtävien hoito voi koskea myös vain osaa jäsenkunnista.

Kuntayhtymä voi sopimuksin ottaa korvausta vastaan suorittaakseen kuntayhtymän toimialaan liittyvän toimeksiannon muiltakin kuin jäsenkunnilta.

Kuntayhtymä voi olla jäsenenä tai osakkaana kuntayhtymän toimialaan liittyvissä yhteisöissä ja yhtiöissä.

3 § Kuntayhtymän jäsenkunnat

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Askola, Espoo, Hanko, Helsinki, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Karjalohja, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lapinjärvi, Lohja, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Nummi-Pusula, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Raasepori, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vantaa ja Vihti.

Kunta, joka valtioneuvoston päätöksellä määrätään kuulumaan kuntayhtymän alueeseen, tulee kuntayhtymän jäseneksi päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

Milloin jäsenkunta valtioneuvoston päätöksellä määrätään kuulumaan toiseen maakuntaan, se lakkaa olemasta kuntayhtymän jäsenenä päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

3 a § Kuntayhtymän aluekehityslaisissa tarkoitettu yhteistoiminta-alue ja siinä hoidettavat tehtävät

Kuntayhtymä kuuluu yhteistoiminta-alueeseen, jonka jäsenkunnat ovat Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen liittojen jäsenkuntia. Muista yhteistoiminta-alueista liitot voivat itse sopia aluekehityslain 16 §:ssä mainituin edellytyksin.

Yhteistoiminnan piiriin kuuluvat sellaisten aluekehityslaisissa (12 §) tarkoitettujen tehtävien yhteensovitus ja niitä koskeva päätöksenteko, jotka ovat yhteistoiminta-alueen menestyksen kannalta tärkeitä ja sisältyvät osapuolten maakuntaohjelmiin, niiden toteuttamissuunnitelmiin tai muihin vastaaviin asiakirjoihin.

3 b § Yhteistoiminta-alueen päätöksenteko ja asian valmistelun järjestäminen

Päätökset yhteistoiminnassa hoidettavista tehtävistä tehdään aluekehityslain 13 § 1 momentin mukaisesti liittojen yhtäpitävin päätöksin joko hallituksissa taikka valtuustoissa. Liittojen hallitukset käyttävät päätösvaltaa asioissa, joissa liittojen yhteinen päätös on luonteeltaan valtuuston päätöksen täytäntöönpanoa. Mikäli kyseessä olevasta asiasta ei ole valtuuston päätöstä taikka hallituksen päätös merkitsisi siitä olennaista poikkeamista, niin päätösvalta kuuluu valtuustolle.

Yhteistoiminta-alueen liittojen hallitukset sopivat ja vastaavat siitä, miten yhteistyössä käsiteltävät ja päätettävät asiat valmistellaan ja miten esittely- ja muut virka- ja talousvastuut järjestetään.

2. luku

KUNTIEN EDUSTAJAINKOKOUS

4 § Kuntien edustajainkokouksen tehtävät

Kuntien edustajainkokous

1. valitsee maakuntavaltuuston jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet,

5 § Edustus kuntien edustajainkokouksessa

Kukin jäsenkunta valitsee kuntien edustajainkokoukseen edustajan ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen. Kunnan äänimäärä määräytyy kunnan edellisen vuoden alun asukasluvun mukaan niin, että jokaista alkavaa 25 000 kunnan asukasta kohden on yksi ääni.

6 § Kuntien edustajainkokouksen ajankohta ja kokouskutsu

Kuntien edustajainkokous pidetään kunnallisvaalien jälkeisen vuoden huhtikuun loppuun mennessä. Maakuntahallitus päättää edustajainkokouksen ajasta ja paikasta. Maakuntahallituksen puheenjohtaja kutsuu kokouksen koolle.

Kutsu kuntien edustajainkokoukseen on toimitettava kirjallisesti jäsenkunnille vähintään kuukautta ennen kokousta.

Jäsenkuntien on kirjallisesti ilmoitettava valitsemiensa edustajien nimet maakuntahallitukselle viimeistään 14 päivää ennen kuntien edustajainkokousta.

Kuntien edustajainkokouksen kokouskutsu ja esityslista on lähetettävä edustajille viimeistään seitsemän päivää ennen kuntien edustajainkokousta.

7 § Kuntien edustajainkokouksen järjestäytyminen

Maakuntahallituksen puheenjohtaja avaa kokouksen ja johtaa puhetta, kunnes kuntien edustajainkokous on valinnut itselleen puheenjohtajan ja yhden varapuheenjohtajan.

Kuntien edustajainkokous valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa sekä tarpeellisen määrän ääntenlaskijoita. Edustajainkokouksen sihteerinä toimii Uudenmaan liiton hallintojohtaja.

8 § Kuntien edustajainkokouksen päätösvaltaisuus

Kuntien edustajainkokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet edustajista on saapuvilla. ja nämä yhteensä edustavat enempää kuin puolta kaikkien jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä.

9 § Kuntien edustajainkokouksen päätöksenteko

Päätöksenteossa noudatetaan soveltuvin osin maakuntavaltuuston työjärjestyksen määräyksiä.

10 § Kuntien edustajainkokouksen kustannukset

Uudenmaan liitto vastaa kuntien edustajainkokouksen järjestämisestä aiheutuneista kuluista.

3. luku

KUNTAYHTYMÄN TOIMIELIMET

11 § Toimielimet ja niiden toimikausi

Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto.

Kuntayhtymän hallintoa hoitaa maakuntahallitus, johon maakuntavaltuusto valitsee jäsenet.

Talouden ja hallinnon tarkastusta varten on tarkastuslautakunta, johon maakuntavaltuusto valitsee jäsenet.

Aluekehityslain 10§2:n mukaista kielellisten palveluiden kehittämistä varten on toimikunta, johon maakuntavaltuusto valitsee jäsenet.

Toimielinten toimikausi käsittää kunnallisen vaalikauden.

Maakuntavaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi on kaksi vuotta.

Maakuntavaltuuston tai maakuntahallituksen puheenjohtaja tulee valita näiden toimielinten Helsingin kaupunkia edustavista jäsenistä.

12 § Kunnan edustajien lukumäärä ja ääniosuus maakuntavaltuustossa

Kuntaa edustavien valtuutettujen lukumäärä ja kunnan ääniosuus määräytyy kunnallisvaaleja edeltävän vuodenvaihteen tietojen perusteella asukasluvun pohjalta niin, että jäsenkunnista maakuntavaltuustossa on valtuutettu jokaista alkavaa 25 000 kunnan asukasta kohden.

Maakuntavaltuuston jäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja ja valtuustossa edustettuina olevien poliittisten ryhmien ääniosuuksien tulee vastata jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta maakunnan alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Mikäli maakuntavaltuuston jäsen tai varajäsen menettää vaalikelpoisuutensa tai hänellä muusta syystä on peruste erota kesken toimikauden, päättää jäsenen edustama kunta eron myöntämisestä ja uuden jäsenen tai varajäsenen valitsemisesta jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Kunnan valitseman jäsenen tai varajäsenen tulee edustaa samaa ryhmää kuin jäsen, jolle ero on myönnetty.

13 § Maakuntavaltuuston päätösvaltaisuus

Maakuntavaltuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

14 § Jäsenkunnan esille ottama asia

Milloin jäsenkunta haluaa jonkin asian ottamista esille maakuntavaltuustossa, siitä on kirjallisesti ilmoitettava maakuntahallitukselle, jonka on esitettävä asia lausuntonsa ohella maakuntavaltuuston käsiteltäväksi.

15 § Maakuntavaltuuston kokouskutsu

Maakuntavaltuuston kokouskutsusta ja muista kokouksessa noudatettavista menettelytavoista määrätään maakuntavaltuuston työjärjestyksessä.

16 § Maakuntavaltuuston kokoukset

Maakuntavaltuuston tulee toimikautensa ensimmäisessä kokouksessa valita

1. maakuntahallituksen jäsenet ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet sekä valita jäsenistä maakuntahallituksen puheenjohtaja ja ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja;
2. tarkastuslautakunnan jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä määrätä yksi jäsenistä puheenjohtajaksi ja yksi varapuheenjohtajaksi.

Maakuntavaltuuston kokouksissa käsitellään vuosittain seuraavat asiat:

1. valitaan maakuntavaltuuston puheenjohtaja ja ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja, milloin näiden toimikausi on päättynyt;
2. valitaan tilintarkastaja ja varatilintarkastaja tai tarkastusyhteisö, milloin näiden toimikausi on päättynyt;
3. käsitellään maakuntahallituksen kertomus edellisen kalenterivuoden toiminnasta, tilinpäätös sekä tilintarkastajien kertomus ja siinä mahdollisesti tehtyjen muistutusten johdosta annetut selitykset sekä tarkastuslautakunnan lausunto ja arvio;

4. päätetään tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille sekä niistä toimenpiteistä, joihin 3. kohdassa mainitut esitykset saattavat antaa aiheutta;
5. hyväksytään taloussuunnitelma ja seuraavan kalenterivuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio;
6. käsitellään muut kokouskutsussa mainitut tai kiireellisinä käsiteltäväksi otetut asiat.

17 § Maakuntahallituksen kokoonpano

Maakuntahallituksen kokoonpanossa tulee noudattaa alueellista ja kielellistä tasapuolisuutta.

Maakuntavaltuusto valitsee toimikauttaan vastaavaksi ajaksi maakuntahallitukseen jäsenet ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen seuraavasti:

Maakuntahallitukseen valitaan kuusi (6) jäsentä jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 600 000 henkeä, viisi (5) jäsentä jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 500 000, neljä (4) jäsentä jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 400 000, kolme (3) jäsentä jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 300 000, kaksi (2) jäsentä jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 200 000 ja yksi (1) jäsen jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 100 000.

Niistä kunnista, joiden väkiluku on alle 100000 henkeä, valitaan maakuntahallitukseen yhteensä viisi (5) jäsentä kuitenkin siten, ettei samasta kunnasta voi olla kahta jäsentä.

Maakuntahallituksen kokoonpano on sovitettava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella kunnallisvaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Kunakin jossakin jäsenkunnassa valtuustopaikkoja saaneen rekisteröidyn puolueen ja saman rekisteröidyn valtakunnallisen tai alueellisen yhdistyksen paikallisjärjestöjen yhteislistojen yhteinen osuus maakuntahallituksen paikoista määräytyy puolueen tai järjestäytyneiden yhteislistojen kaikissa jäsenkunnissa edellisissä kunnallisvaaleissa yhteensä saaman äänimäärän mukaan. Kunakin valtuustopaikkoja saaneen muun kuin edellä mainittuihin kuuluvan yhteislistan osuus maakuntahallituksen paikoista määräytyy kuntakohtaisen äänimäärän mukaan.

18 § Kuntayhtymän edustaminen ja sopimusten tekeminen

Maakuntahallitus valvoo kuntayhtymän etua sekä edustaa kuntayhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

19 § Maakuntahallituksen kokoontuminen, esittely ja tehtävät

Maakuntahallituksen kokoontumisesta, esittelystä maakuntahallituksessa, maakuntahallituksen tehtävistä ja oikeudesta kuntayhtymän nimen kirjoittamiseen määrätään hallintosäännössä.

20 § Kielellisten palveluiden toimikunta

Kielellisten palveluiden kehittämiseksi asetetaan toimikunta, johon maakuntavaltuusto valitsee toimikaudekseen 10 jäsentä ja näille jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Toimikunnassa tulee olla vähintään kaksi edustajaa Helsingistä. Muut edustajat valitaan siten, että heitä on sekä yksikielisistä että kaksikielisistä kunnista.

Kielellisten palveluiden kehittämistoimikunnan tehtävänä on kehittää kielellisiä palveluita maakunnassa aluekehityslain 10§2:n mukaisesti.

21 § Kuntayhtymän virasto

Kuntayhtymällä on tehtäviensä suorittamista varten virasto, jonka päällikkönä toimii maakuntajohtaja. Tarkemmat määräykset annetaan hallintosäännössä.

4. luku

KUNTAYHTYMÄN TALOUS SEKÄ HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS

22 § Peruspääoma

Peruspääoma muodostuu jäsenkuntien pääomasijoituksista. Peruspääomaa voidaan korottaa myös siirrolla oman pääoman muusta erästä. Peruspääoma jakaantuu jäsenkuntaosuuksiin.

Peruspääoman korottamisesta ja alentamisesta päättää maakuntavaltuusto.

Uuden jäsenkuntaosuuden tai jäsenkuntaosuuden lisäyksen edellyttämän pääomasijoituksen määrästä ja suoritusajankohdasta päättää maakuntavaltuusto.

23 § Jäsenkuntien osuudet ja vastuu

Jäsenkunnan osuus kuntayhtymän varoihin sekä vastuu veloista ja velvoitteista määräytyvät jäsenkuntaosuuksien suhteessa.

Kuntayhtymässä on pidettävä rekisteriä jäsenkuntaosuuksista.

24 § Talousarvio ja –suunnitelma

Seuraavan vuoden talousarviosta ja -suunnitelmasta on jäsenkunnille toimitettava riittävät tiedot 31.8. mennessä ja hyväksytty talousarvio ja -suunnitelma vuoden loppuun mennessä.

Tilikauden aikana hyväksyttävien talousarviomuutosten on perustuttava määrärahojen, tuloerien sekä tavoitteiden osalta toiminnan tai palvelujen käytön taikka talouden yleisten perusteiden tilikauden aikana jo tapahtuneisiin tai arvioitaviin muutoksiin. Talousarvion muutosesitykset tulee saattaa jäsenkuntien tietoon hyvissä ajoin ennen muutospäätöksen tekemistä.

25 § Suunnitelmapoistot

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet hyväksyy maakuntavaltuusto.

26 § Jäsenkuntien maksuosuudet

Se määrä, joka talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menojen suorittamiseen, kootaan tilikauden maksuosuuksina.

Jäsenkuntien maksuosuudet kuntayhtymän menoihin määräytyvät talousarviovuotta edeltävän vuoden alussa olleiden asukaslukujen suhteessa.

Vapaaehtoisten tehtävien kustannukset jaetaan niihin osallistuvien jäsenkuntien kesken ja näiden maksuosuudet määritellään 2 §:n 2 momentin mukaisesti tehtävissä sopimuksissa.

Maksuosuudet suoritetaan tilikauden aikana maakuntahallituksen päättäminä aikoina ja erinä.

27 § Investointien pääomarahoitus

Kuntayhtymä voi hankkia pääomarahoitusta investointimenoihin valtionosuutena, jäsenkunnan rahoitusosuutena tai oman pääoman ehtoisena sijoituksena tai lainana jäsenkunnalta tai rahoituslaitokselta.

Varautuminen kuntayhtymän tulevien investointien rahoitukseen on jäsenkuntien vastuulla.

28 § Rahastojen perustaminen

Rahastojen perustamisesta ja niiden säännöistä päättää maakuntavaltuusto. Ennen rahaston perustamista tulee kuulla jäsenkuntia.

29 § Viivästyskorko

Maksun viivästyessä kuntayhtymä perii korkolain 4 §:n 3 momentin mukaisen viivästyskoron.

30 § Tilinpäätöksen allekirjoittaminen ja hyväksyminen

Tilinpäätöksen allekirjoittavat maakuntahallituksen jäsenet ja esittelijä.

Alustavat tilinpäätöstiedot on toimitettava jäsenkunnille helmikuun loppuun mennessä.

Hyväksyessään tilinpäätöksen maakuntavaltuusto päättää samalla tilikauden tuloksen käsittelystä ja tarvittavista talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Talouden hoitoa koskevat tarkemmat määräykset annetaan talouden toimeenpano-ohjeissa.

31 § Kuntayhtymästä eroavan ja toimintaa jatkavien kuntien asema

Mikäli jäsenkunta eroaa kuntayhtymästä, sille suoritetaan maakuntavaltuuston päätöksellä kunnan jäsenkuntaosuus. Mikäli muut kunnat eivät lunasta eroavan jäsenkunnan pääomaosuutta, alennetaan peruspääomaa. Korvaus peruspääomaosuudesta suoritetaan tasasuuruksina erinä kolmen vuoden aikana eron voimaantulosta lukien.

32 § Hallinnon ja talouden tarkastaminen

Tarkastuslautakuntaan valitaan neljä jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Hallinnon ja talouden tarkastamisessa noudatetaan, mitä siitä on säädetty kuntalaissa (365/95) ja määrätty kuntayhtymän tarkastussäännössä.

5. luku

KUNTAYHTYMÄN PURKAMINEN

33 § Kuntayhtymän purkaminen ja loppuselvitys

Kuntayhtymä voidaan purkaa vain, mikäli sen lakisääteiset tehtävät järjestetään muun viranomaisen kuin tämän kuntayhtymän hoidettaviksi.

Kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot. Kuntayhtymän purkautuessa maakuntahallituksen on huolehdittava loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä. Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille jäsenkuntaosuuksien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava

määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvolliset suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa.

Vapaaehtoisista tehtävistä eroamisesta säädetään niistä tehtävässä sopimuksessa.

6 luku

SOVELTAMINEN

34 § Voimaantulo ja soveltaminen

Perussopimus astunut voimaan 4.3.2013.